

Projektbeskrivning

Kvinnan utan egenskaper - stereotypens funktioner i filmberättande

"Kvinnan utan egenskaper" är ett konstnärligt utvecklingsprojekt med strävan att teoretiskt och praktiskt dekonstruera bilden av kvinnor på film. Jag kommer att göra ett arbete där jag placerar två till synes stereotypa kvinnokarakterer i välkända situationer och miljöer. Karaktärerna skapas genom ett montage av funktioner för kvinnor i filmhistorien, särskilt i Hollywood-dramat och dess narrativa konventioner. Syftet är att hitta en igenkännbar men något annorlunda representation av kvinnor på film och samtidigt synliggöra de osynliga men verksamma representationer som ännu dominerar rörlig bild. En inledande del av arbetet blir att söka en grammatik för funktionen för "kvinna" i traditionell västerländsk spelfilm. Resultatet, en struktur av kända kvinnliga karaktärs egenskaper, attribut och positioner, använder jag sedan som material för mina egna karaktärer. Funktionen "kvinna" speglas också i motbilderna så jag kommer även att studera och relatera till dem. Konkret producerar projektet en film och en publikation.

Bakgrund

Jag intresserar mig för de etablerade konventioner för berättande som finns i filmhistorien och särskilt de konventioner som gäller användningen av stereotypa karaktärer i klassiskt drama. Enligt filmforskare har de uppstått till följd av en alltid övergripande strävan efter ett effektivt berättande men jag är inte säker på att det är den enda anledningen. Ett av projektets syften är att söka reda på eventuella andra anledningar och därav utgångspunkten i feministisk filmteori.

Mitt examensarbete vid institutionen för konst var ett videoverk där jag inom ramen för ett samarbete ville gestalta en kvinnlig subjektiverings-process och samtidigt medvetet relatera till den i många representationer dominerande konventionen "kvinna = begärligt objekt / icke-subjekt". Resultatet blev "Untitled" som är ett videoverk med filmiska kvaliteter där två kvinnor möts och samtalar om sina möjligheter att uttrycka något, existera, genom språket och inom ramarna för de föreställningar som projiceras på dem. Mina erfarenheter från det arbetet gav frågeställningarna som är utgångspunkten i det här projektet.

Genomförande

För att hitta reglerna som styr förutsättningar, beteenden och positioner representerade av kvinnor på film utgår jag i mitt arbete från teorier om blickens kontrollerande funktion som behandlats av feministiska filmteoretiker sedan 1970-talets mitt och fram till idag. Till en början kommer jag att ställa så förenklade frågor som; Varför kan inte en kvinnlig karaktär vara drivande utan att hon blir hotfull? Eller varför kan inte en kvinnlig karaktär vara omedveten om att hon är iakttagen utan att det betyder att hon kommer att råka illa ut? Svaren på dessa frågor finns att hitta i filmhistorien och där kan jag finna material till mina karaktärer som blir ett montage av klassiska attribut, repliker, öden och fungerande positioner i handlingen.

Min montage-film vill jag sedan återigen plocka isär i dess bärande delar för att se om någonting oväntat skett. Till exempel: kan Ilsa's (spelad av Ingrid Bergman i Casablanca) unika kvaliteter som exklusivt smycke och lockbete användas på ett annat sätt i en annan historia? Eller kan Elisabeth Vogler's (spelad av Liv Ullmann i Persona) narcissistiska störning istället, som för den klassiske manliga hjälten, vara en

